«S'hauria pogut fer amb la Devesa un Pla Especial com el del Barri Vell»

L'aparellador Narcís Sureda va treballar durant 37 anys a l'Ajuntament de Girona i va formar part de la primera plataforma Salvem la Devesa

Narcís Sureda, fotografiat aquesta setmana al barri de la Devesa de Girona.

Aparellador, va formar part de les juntes del Col·legi d'Aparelladors de Girona durant dotze anys. Va treballar durant 37 anys a l'Ajuntament de Girona, tot i que també va fer projectes a fora. Va formar part de la primera plataforma Salvem la Devesa, fa quaranta anys. Veu molt positiu el rellançament de l'entitat, i creu que consistori i ciutadans han d'anar a una per salvar el parc.
Aparellador, va formar part de les juntes del Col·legi d'Aparelladors de Girona durant dotze anys. Va treballar durant 37 anys a l'Ajuntament de Girona, tot i que també va fer projectes a fora. Va formar part de la primera plataforma Salvem la Devesa, fa quaranta anys. Veu molt positiu el rellançament de l'entitat, i creu que consistori i ciutadans han d'anar a una per salvar el parc.

Com va néixer la primera plataforma Salvem la Devesa, ara fa quaranta anys?

Era el tardofranquisme, moment en què es començaven a bellugar moviments ciutadans, propiciats sobretot pels col·legis professionals. En Narcís Motjé, que era un gran aficionat a la Devesa, va detectar que els arbres estaven malalts i es va dirigir al Col·legi d'Aparelladors i també al d'Arquitectes. Llavors, diversos col·legis professionals i alguns partits incipients vam crear una comissió intercol·legial i vam organitzar activitats reivindicatives.

I què van fer?

Vam muntar una exposició a les sales de la Rambla per conscienciar la ciutadania que calia preocupar-se de la salut dels arbres de la Devesa. També vam visitar l'alcalde, Ignasi de Ribot, que no va passar d'atendre'ns amablement, però sí que va començar un tractament per guarir els arbres que va durar molts anys, amb intermitències. I un element molt important de la campanya va ser la contractació, per part del Col·legi d'Aparelladors, d'un llibre a Narcís-Jordi Aragó, que va ser subvencionat pel propi Col·legi. Aquell llibre va ser La Devesa, paradís perdut, i va ser un èxit que la gent encara recorda. En aquell moment, el Col·legi estava presidit per Joan Gelada, que posteriorment es convertiria en tinent d'alcalde d'un dels ajuntaments democràtics. En

aquella situació, però, es va oblidar bastant dels principis que havien mogut la publicació del llibre.

Quin paper va fer l'Ajuntament, doncs?

Va fer un seguiment continuat però discret de la salut dels arbres. A part d'això, no es va assolir cap altra fita com no fos, ja entrats en el període democràtic, començar a retirar els usos privatius de la Devesa com l'hípica, el camp de tir, la discoteca que hi havia a les piscines... Però d'aquí no es va passar. Quan es va enderrocar el pavelló esportiu construït durant la dictadura, en lloc d'alliberar terrenys, es va construir el Palau Firal, i posteriorment, l'Auditori.

A ningú li va semblar malament, però.

Aquestes actuacions van ser fruit de la iniciativa municipal amb poca o nul·la oposició dels gironins. A part d'això, l'Ajuntament no va tenir més iniciatives respecte a la Devesa, com no fos ja a l'època final dels mandats socialistes, amb l'intent de construir un nou pavelló d'esports que la ciutadania va rebutjar. Va ser el primer moviment ciutadà respecte a la Devesa amb resultats positius.

Ha canviat molt, la Devesa, en aquestes quatre dècades?

No, perquè crec que la Devesa «penja» totalment de la voluntat dels gironins. És inexplicable que, tot i que estem d'acord que necessita una atenció especial, la ciutadania no s'hi hagi bolcat mai massivament. Per això, quan vaig assistir a la presentació de Salvem la Devesa, vaig dir que el meu escepticisme estava perdent potència, perquè vaig veure que la plataforma és un bon inici per aconseguir una conscienciació de tot Girona.

Com han de ser el pla especial i el pla d'usos?

Sense una monumental conscienciació ciutadana no s'assoliran totes les fites –diverses– que la gent voldria per a la Devesa. Però cal una ferma voluntat municipal que en lloc d'anar darrere els ciutadans s'ha de posar en primera línia. Per exemple, vull exposar el que va passar amb el Pla Especial del Barri Vell. Aquest pla no estava a la ment de la ciutadania, sinó que era el desig del primer ajuntament democràtic, al front del qual hi havia Joaquim Nadal. Era un document que entrava en el màxim de detall en el que es pretenia i va ser exposat amb un gran desplegament documental a la Mercè: planells, plànols, papers... Tot i això, no tothom va visitar aquella exposició, i molts dels que ho van fer opinaven que sí, que estava molt bé, però que era fer volar coloms. Ningú

creia que allò es pogués arribar a aconseguir.

Però es va fer.

Sí. Es va dur a terme un 95% del pla, i no només amb diners públics sinó també amb les aportacions privades dels propietaris dels edificis. Semblava ciència-ficció, i va costar més de 30 anys, però es va aconseguir. I es va fer amb el vistiplau de la ciutadania, però la iniciativa primigènia va ser municipal. Una cosa semblant s'hauria hagut de fer amb la Devesa. Diversos governs podien haver dut a terme aquesta iniciativa, que hauria estat compartida per la ciutadania, i no ho van fer.

No s'ha fet ni un pas?

Amb Nadal hi va haver un tímid intent quan es va redactar un pla especial que intentava regular els usos perifèrics de la Devesa, que incloïa la construcció d'un estany, com havien de ser les edificacions del voltant... però va acabar en paper mullat quan el ministeri d'Obres Públiques es va oferir a construir, a càrrec seu, tot el pla d'accessos des del pont de la Barca, que implicava la demolició de l'antic Firal del Bestiar.

Qui és més responsable de l'actual estat de la Devesa, l'Ajuntament o la ciutadania?

No ho sé. I ara, a més, hi tornem a ser. Sembla que el pla especial tira endavant, però s'ha consultat prou de manera ordenada, eficient i seriosa a la ciutadania? En lloc de discutir aspectes generals del pla que es podien anar desenvolupant en fases, s'ha caigut en l'error de voler començar a definir actuacions finalistes?

La gent demana que es treguin activitats de la Devesa.

Tots els ajuntaments haurien pogut contemplar, en els seus planejaments generals, la previsió d'espais per ubicar-hi les instal·lacions de Fires, el mercat municipal, el Palau Firal, l'Auditori... Aquesta imprevisió és la que permet a l'Ajuntament actual sentir-se en un atzucac.

El mercat s'ha de treure d'allà?

Durant 44 anys he observat l'evolució del mercat, que ha estat negativa. S'ha degradat i els firaries, tot i que hi ha una associació, venen productes sense control exhaustiu ni garanties, i a vegades sembla que estiguis a les parades dels encants, plenes d'andròmines. Això hauria de dur a un replanteig general del mercat, i potser una solució seria portar-lo a altres indrets de la ciutat, amb mercats que no fossin tan grans però sí més fàcils de controlar. Així es podria recuperar l'encant i la utilitat dels antics mercats de Girona.

Què s'hi ha de poder fer, doncs, a la Devesa?

Ara no crec que sigui el moment de definir exactament els usos futurs de la Devesa, perquè hi ha diverses opinions i totes són vàlides. S'ha de pensar si la Devesa s'ha de convertir exclusivament en un parc, si ha de tenir alguns usos lúdics, esportius, culturals... Però tot això hauria de venir amb el temps, ja que prèviament s'hauria d'establir un pla d'usos obert i que tingués en compte, sobretot, la preservació de l'espai natural i evitar que la Devesa es converteixi en un dipòsit de deixalles i, durant les Fires, de coses pitjors.

Font del document:
http://www.diaridegirona.cat/girona/2016/11/27/shauria-pogut-devesa-pla-especial/816567.html?utm_source=rss